

Litt om fiskarlivet i svundne tider.

Etter som jeg har gitt meg til å skrive litt om endel fortids bedrifter av oss gamle fiskere, vil jeg herved fortsette, med noen notater hvis redaktøren gir meg plass til det.

Jeg er jo ikke nettop av så gamal dato og har nok kunnet vært med framleis, men har måttet slutte av visse grunner.

I min tid som skøytefisker, var sjødragere med dertil svarende sjølvsettere, storlina og alt anna et ukjent begrep, og jeg er sikker på at dersom en 50-60 fots motorkutter har kommet til et stort fiskevær enten i Lofoten eller Finnmarken med slike redskaper, da har den kommet til å vakt mye oppsikt, og har heller ikke kommet til å fått folk med seg, om det hadde vært mangel på den slags.

Men se, utviklinga har gått fram med kjempeskritt. No driftes en wintersdag 6, 8 - 10 mil tilhavs i all slag vær. Det kunne en ikke gjøre på dorryskøytene. Når vinden gikk over til «ett revs vind» da kunne en ikke lenger sette dorryene på havet for ikke å sette folks liv på spill og måtte av den grunn gå til lands. Som gamal dorryfisker kan jeg berette følgende:

Jeg skal her bare kortelig dra fram de mest kritiske situasjon som jeg har vært med på, særlig utfor Finnmarks-kysten, og av det vil framgå at når jeg enda er ilive, da var nok dette en bestemmelse av forsynt.

Den tid dette gjelder hadde en allerede nådd motorenes indtræden som drivkraft. Våren 1947 blei jeg med på en hurtiggående motorkutter fra distriktet. Fikk tilfeldigvis plass i Tromsø og med den farta båten gjorde, klarte vi turen på 14 timer fra Tromsø til Hammerfest hvor vi blei liggende og drifte hele sesongen. Det blei en slitsom vår med kulinger fra alle retninger. Feltet lå flere mil til havs, fisk var det nok av hele tida. Det var å borde med dorryene flere ganger, og kaste ombord fisk ofte på opprørt hav, da vi brukte lange setninger.

Natt til første pinsedag måtte vi likevel ta inn alle 3 dorryerne og da tok vi alle linepartene for ett tak og drog dem innover rekka, og fikk dem såleis i vase. Det siste av draginga lå vi mer unner enn over havet, for kulingen som stod inn fra nordvesthavet var gått over til storm og at vi hadde rommet fullt av fisk gjorde så vist ikke forholdet lettere. Men vi klarte det likevel.

Natta til Sankthans dagen samme tur, holdt vi på å gå for det alle mann utfor Tubåen i en sørvestkuling som tilsist gikk over til storm med svære brott på det «grunnsjytte» havstykke. Det var høgrokk mellom dorryene slik at vi lite så til hver andre. Eg og min kamerat på en av dorryene signaliserte og ville komme oss ombord, da vi så det livsfarlig å fortsette. Då båten kom opp til sida av dorryen, spurte skipperen — en «storbrytar» — hva som mangla oss gjorde vi ham merksam på forholdet. Han bare raste og sa at vi måtte bare drage det var ingen «pardon», og så mens vi lå ved sia og «krangla» fikk vi en brotsjø med den følge at fanglina slittna og derpå blei vi av den sydende bråtsjø sendt 30 famner bakover havet slik at dorryen ganske fyltes. Vi blei da tilslutt tatt ombord. Men vi holdt på å miste 2 andre mann, de hadde måttet kutte lina for ett brått og hadde begynt å lense unna på egen hand for om mulig å komme seg under land noet sted.

Vi måtte langt aust over havet for å finne dem. De lå da og lensa unna og kasta fisk i bråttene som bølgedempere. De hadde hele tida måttet ause sjø av dorryen som til sine tider likevel var halvfylt av sjø. Ja, slik gikk det til at vi berga no livet også den gang.

Peder Skaaraas